

DANI BLANCO

"Azken bera ikusten dute beren buruentzat eguneroko guztiak. Denak ere ezin bizi eta il egin behar. Gaiñean dar-maten il behar tristearen epaia. Telebista bakarrik geldituko litzateke bizirik. Orre-gatik egin dute eguneroko guztiak eta irradi denak huelga. 'Ez zaio eguneroko bati bakarrik ere, iltzen utzi behar. Gobernuak lagundu behar die guztiei diruz, bizirik iraun dezaten', zioten. Orre-gatik eta ortarako elkartu dira eguneroko eta irradi guztiak".

Oso ondo iruditzen zitzaion Z. ARGIAri komunikabide horiek hartutako erabakia. Tamalez, baina, ez zituen kide... Horregatik ekingo zion, ekiten zion bezala, hark ere...

"Bikaiña da benetan frantziarren jokabide au guretzat. Bakoitzak bere iritzi-zikoak bakarrik izatea nahi al luke

■ Txalo jo behar
Larresoro, 1972-II-20

Gutxi gora-behera, liburu bat astean (bat baino gehiago ere bai) argitaratzen da gaur euskaraz; eta, ene ustez, laister lortuko dira ehun liburu urtean. Ez da hori, izan, kopuru gaitza. (...) Sarasolak berriki azaldu duenez, azkeneko bi urte hauetan agortu egin da pitin bat euskal literaturaren joritasuna. Sortzapen-lanetan (nobela eta olerkigintzan bereziki) geldiune batetan omen gaude; eta, Sara-

solaren ustez, euskararen batasunaren arloak horretara gaitu. Kintanek ere, aditzaren arazoa berriki aztertu duelarik, gure gramatika-zulo hone-tatik irten beharra aipatu du. Geldi-nerik ote dagoen ez dakit. Baina nik neuk ere (...) gauza bera esango dut gaurkoan: ezin daitekeala Euskal Herriaren arazoa, ez euskal literaturarena bera, gramatika-arazo bihurtu (...)

aldizkari guztiak? Eta iritzi eta jokabide ezberdiñekoak behar ditugu aldizkariak inñor jakin-miña ase gabe geldi ez dedin.

arteko gorrotoa zabaltzen ari dela Z. Argiak' otegin du apaiz batek Donostia-ko aldare batetik. 'Campaña de escándalo' batean sartua zegoela esan zen onen ardurapean dagoen erdal-eguneroko baten orrian.

Au guzia ezineraman baten gaitza da. Ezin onar besteren bideak eta iritziak. Orre-gatik da zaila gure artean askatasuna eta nortasuna. Aldizkari batek behar beharrezko dituen bi doai. Albiste garbi eta egiazkoak zor dizkio eguneroko batek erriari. Erriari pentsarazten lagundu behar dio. Erria esnatzen eta ezitzen lagundu behar du.

Ortarako, berriz, elburu, bide eta xede jakin batzuk artu behar ditu orbelaren antzera aizeak astindu ez dezan eta irakurleak nahastu. Dena den, au dela uste dugu aldizkari baten jokabidea. Bakoitzak bere bidea artu: askatasun eta nortasun bidea, alegia. Eta beste bide ezberdin batzuk artu dituzten bere senideak maite eta errespeta"

◆ PILAR IPARRAGIRRE

■ Gipuzkera bai, Lapurtera ere bai
Joxe Azurmendi, 1972-II-20

Ba dirudi lapurtera modernoak euskerari kontuan eduki beharreko posibilitateak eskeintzen dizkiola, gipuzkerarenak ukatu gabe, euskera aberasten dutenak, aditzari buruz, batipat. Zergatik ez ditu euskera batu batek lapurteraren posibilitate horiek jaso behar, gipuzkeraren osatzaille bezala? Guk ez genduke nahi laboratoriko hizkuntzarik, hizkuntza abstraktorik, ezta euskeraren behar baino gehiagoko erreduktziorik euskalki bakar batetara; bainan bai, herri bati dagokion neurrian, posibilitate biziez jantzitako hizkuntza. Eta euskaldun

guziona izanen dena, Bidasoarik gabeko euskera, alegia. Baldintza soziopolitikoak indarrak ba dute. Baina baldintza soziopolitiko direnez gaurko bakarrik dire baliozkoak. Kondairak ezer erakusten baldin badu gisa hontako baldintzak aldatzen direla ta aldatu daitezkeela da. Edo itxaropen guztiak galdu ditugu? Euskera batuaren arazok ez du inola ere teknikoaren arazo hutsa izan behar. Irakurleriak eta idazleek ba dute botoa edo, gutxienean, euren iritzia azaltzeko eskubidea eta betebeharra. Gure hau eskubide ta betebehara hori betetzera dator